

वातावरण : वन, उर्जा तथा पर्यावरणीय सेवा

नगर क्षेत्रको फोहोरमैलाको दिगो व्यवस्थापन गर्दै दिगो व्यावसायिक उत्पादनमा सार्वजनिक निजी साभेदारीमार्फत हरित साना तथा मझौला उद्यम, हरित नगर, हरित कृषि उत्पादन र हरित रोजगारी सृजना (हरित उद्यमशीलताका लागि सार्वजनिक निजी साभेदारी /PPP for 4Gs)

परिचय:

चार वर्षे (सन् २०१४-२०१७) यस परियोजनाले इलाम नगरपालिका र निजी क्षेत्र बीच सार्वजनिक निजी साभेदारीको सुरुवात गरी दिगो फोहोरमैला व्यवस्थापन चक्रको व्यावसायीकरण गर्नेछ । यस परियोजना युरोपियन युनियनको आर्थिक सहयोगमा इलाम नगरपालिका, वीनरक इन्टरनेशनल, पोजेटिभ प्लानेट र नामसालिङ सामुदायिक विकास केन्द्रले संचालन गरिरहेका छन् ।

हरित नगरको रणनीतिक योजना अन्तर्गत दिगो फोहोरमैला व्यवस्थापनको पक्षलाई सम्बोधन गर्दै फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्नका लागि सार्वजनिक निजी साभेदारीद्वारा घरधुरीबाट फोहोर संकलन, ढुवानी तथा कम्पोष्ट प्लान्ट स्थापना र संचालन गर्ने यस परियोजनाको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । साथै, पुनःचक्रण र पुनःप्रयोग योग्य फोहोरहरूको पनि उचित व्यवस्थापन गर्ने परियोजनाको अर्को उद्देश्य रहेको छ । सफल कार्यान्वयन पछि यस्ता परियोजना नेपालको अन्य नगरपालिकामा पनि “हरित उद्यमशीलताका लागि सार्वजनिक निजी साभेदारी” अवधारणा विस्तार गर्नका लागि कोसेढुंगा सावित हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

यस परियोजनाको उद्देश्यहरू:

- ◆ सार्वजनिक निजी साभेदारी मार्फत दिगो फोहोरमैला व्यवस्थापन प्रणाली स्थापना गर्ने
- ◆ निजी साभेदार मार्फत कम्पोष्ट प्लान्ट निर्माण तथा संचालन
- ◆ साना तथा मझौला कृषि, तरकारी र चिया उद्यमीलाई प्राङ्गारिक मलको प्रयोगमा उत्प्रेरित गर्न प्रोत्साहन गर्ने
- ◆ जैविक मलमा आधारित, साना तथा मझौला कृषि, तरकारी र चिया उद्यमलाई सम्भाव्य आर्थिक अवसरहरूमा पहुँच पुऱ्याउन सहयोग गरी हरित उद्यमशीलतालाई बढावा दिने
- ◆ पुनःचक्रिय फोहोरमा आधारित उद्यमीहरूलाई उचित व्यवस्था, प्रविधि र आर्थिक सम्भावनाका अवसर सम्म पहुँच पुऱ्याउन सहयोग गर्ने

अपेक्षित उपलब्धिहरू :

- ◆ सार्वजनिक निजी साभेदारी मार्फत दिगो ठोस फोहोरमैला व्यवस्थापन प्रणाली स्थापित हुनेछ ।
- ◆ इलामको वातावरण तथा भुगोल अनुसार कम्पोष्ट प्लान्ट निर्माण तथा संचालन हुनेछ ।

- ◆ दिगो फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धि थप नीतिको मस्यौदा तयार भई सोही अनुसार फोहोरमैला व्यवस्थापन हुनेछ ।
- ◆ प्रत्येक घर र टोल विकास संस्थाहरु सक्रिय रुपमा फोहोरमैला वर्गीकरण र व्यवस्थापनमा संलग्न हुनेछन् ।
- ◆ फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्ने साना तथा मझौला हरित उद्यमहरु स्थापना भई रोजगारीको अवसरहरु सृजना हुनेछन् ।
- ◆ कम्पोष्ट प्रयोग गरी प्राङ्गारिक तरकारी तथा चिया खेती गर्ने कृषि समुह र कृषि सहकारीहरुको वृद्धि हुने छ ।
- ◆ स्थानीय वित्तीय संस्थाहरु विश्वस्त भई फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी साना तथा मझौला उद्यम र कृषि सहकारीमा ऋण लगानी गर्नेछन् ।

परियोजनाको हालसम्मको कार्य प्रगति :

- ◆ समाज कल्याण परिषद्मा दर्ता भई केन्द्रिय र जिल्ला स्तरिय सल्लाहकार समितिको बैठक सम्पन्न
- ◆ ९ जना महिला सहित १९ भन्दा बढी युवा तथ्याङ्क संकलकहरुलाई सर्वेक्षण सम्बन्धि आवश्यक तालिम सम्पन्न
- ◆ इलाम नगरपालिकाको ५,५२६ घरपरिवार र ७४१ संस्थाहरुमा फोहोरको आधारभूत सर्वेक्षण तथा ५४३ घरपरिवारमा शुल्क तिर्ने इच्छुकता सर्वेक्षण सम्पन्न
- ◆ फोहोरमा आश्रित मुख्य पात्रहरुको पहिचान सम्पन्न
- ◆ सार्वजनिक निजी साभेदारी सम्बन्धि व्यावसायिक योजना तर्जुमा सम्पन्न
- ◆ कम्पोष्ट प्लान्ट निर्माण सम्बन्धि डिजाइन/नक्सा तथा

- लागत अनुमान प्रतिवेदन तयार
- ◆ ७३ टोल विकास संस्थाका २,९७८ घरधुरीहरुमा सामाजिक परिचालन कार्य सम्पन्न
- ◆ साप्ताहिक रेडियो कार्यक्रम मार्फत ३०,००० भन्दा बढी श्रोताहरुलाई परियोजना, फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा वातावरण सम्बन्धि सुचना र जानकारी प्रवाह
- ◆ २५ महिला सहित ८२ जना विभिन्न संघसंस्थाका सहभागी, इलाम नगरपालिकाका ३० वटा विद्यालयका विद्यार्थी एवं शिक्षक; सामाजिक परिचालक र महिला सामुदायिक स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई वातावरण, फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा परियोजना सम्बन्धि अभिमुखिकरण र सचेतना कार्यक्रमहरु सम्पन्न
- ◆ ४० जना स्थानीय सहभागीहरुलाई सुरक्षित तथा दिगो फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम सम्पन्न
- ◆ सार्वजनिक निजी साभेदारी अवधारणा र खरिद प्रकृत्या सम्बन्धि सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न
- ◆ ४१ जना स्थानीय सरोकारवालाहरुद्वारा काभ्रेको नाला, किर्तिपुरको पाङ्गा र हेटौँडामा फोहोर व्यवस्थापन तथा कम्पोष्टिङ्ग प्रविधिको अवलोकन भ्रमण सम्पन्न
- ◆ २५ जना सरोकारवालाहरुलाई फोहोरमैलामा आधारित व्यावसायिक आयआर्जन सम्बन्धि तालिम सम्पन्न
- ◆ परियोजनाको स्थानीय कार्यालय स्थापना
- ◆ स्थानीय सरोकारवालाहरूसंग समन्वयका लागि १२ भन्दा बढी बैठकहरु सम्पन्न
- ◆ निरन्तररुपमा परियोजना सम्बन्धि जानकारी, सुचना तथा प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न सामाग्रीहरुको सृजना, उत्पादन, वितरण र पैरवी

यहाँ उल्लेखित जानकारीहरु युरोपियन युनियनको आधिकारीक जानकारी हुनु जरुरी छैन

कार्यक्रम सहयोग

साभेदार संस्थाहरु

थप जानकारीका लागि सम्पर्क :

वीनरक ईन्टरनेशनल | पशुपति कोलोनी, देवकोटा सडक, मध्य बानेश्वर | पो.बक्स १३१२, काठमाडौं | फोन नं : ०१-४४६७०८७ |

फ्याक्स : ०१-४४७६१०९ | ईमेल : winrocknepal@winrock.org | वेबसाइट : www.winrock.org.np/switchasia

इलाम नगरपालिका | भानुपथ, इलाम | फोन नं. : ९७७-२७-५२००३१ | वेबसाइट : www.ilammun.gov.np

नामसालिङ सामुदायिक विकास केन्द्र (NCDCLAM), इलाम | इ.न.पा. - ७, धोविधारा, इलाम | फोन नं : ९७७-२७-५२०४११, ५२०७९२ |

ईमेल : ncdcilam@ntc.net.np | वेबसाइट : www.ncdcilam.org.np